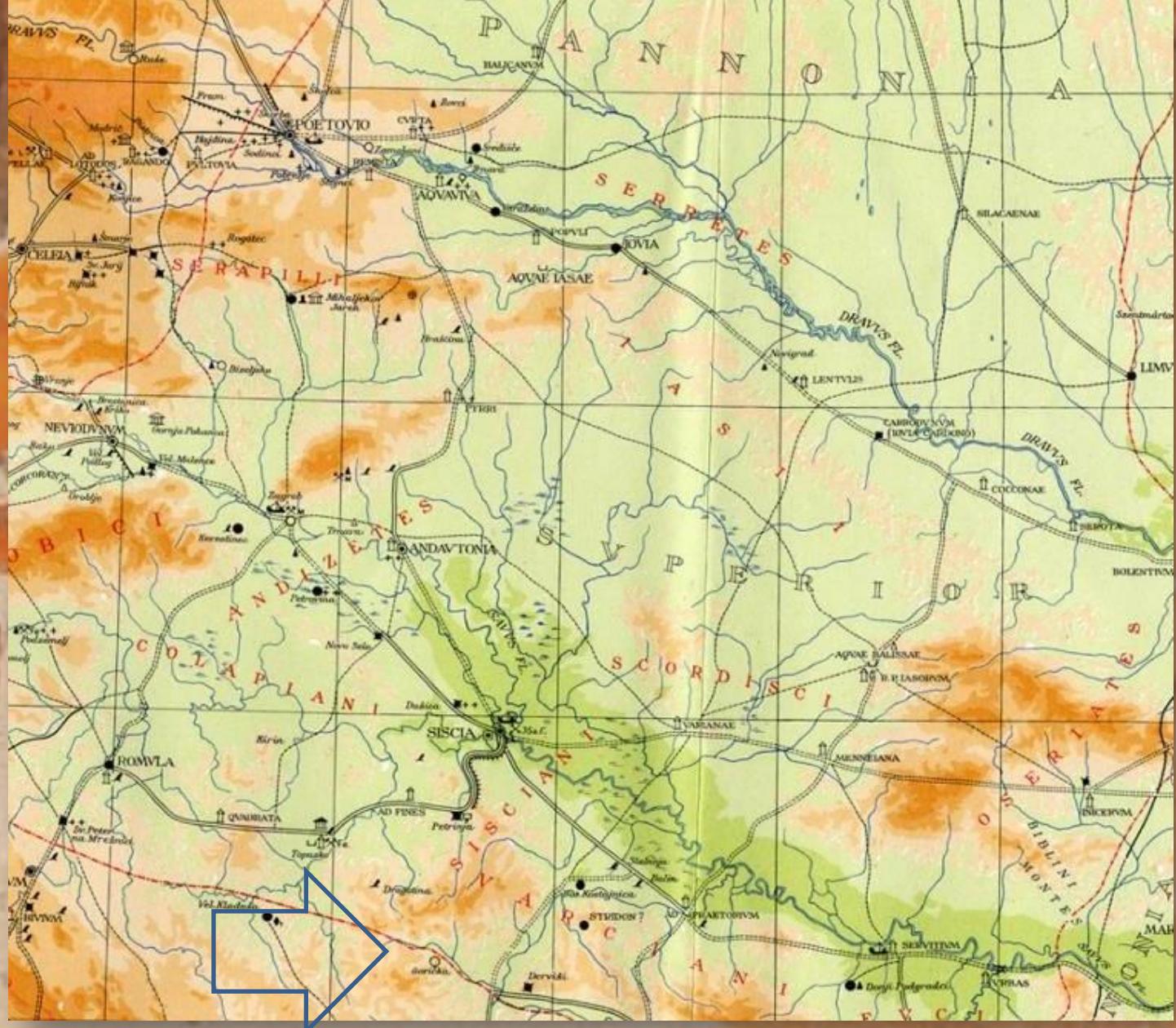

Gradina Osječenica, pregled rimskog keramičkog materijala

Ivana Ožanić Roguljić

Institut za arheologiju

TIR, Tabula imperii Romani, (Tergeste), Roma, 1961, Foglio L 33

Preuzeto s Geoportal <http://geoportal.dgu.hr/>

Osječenica

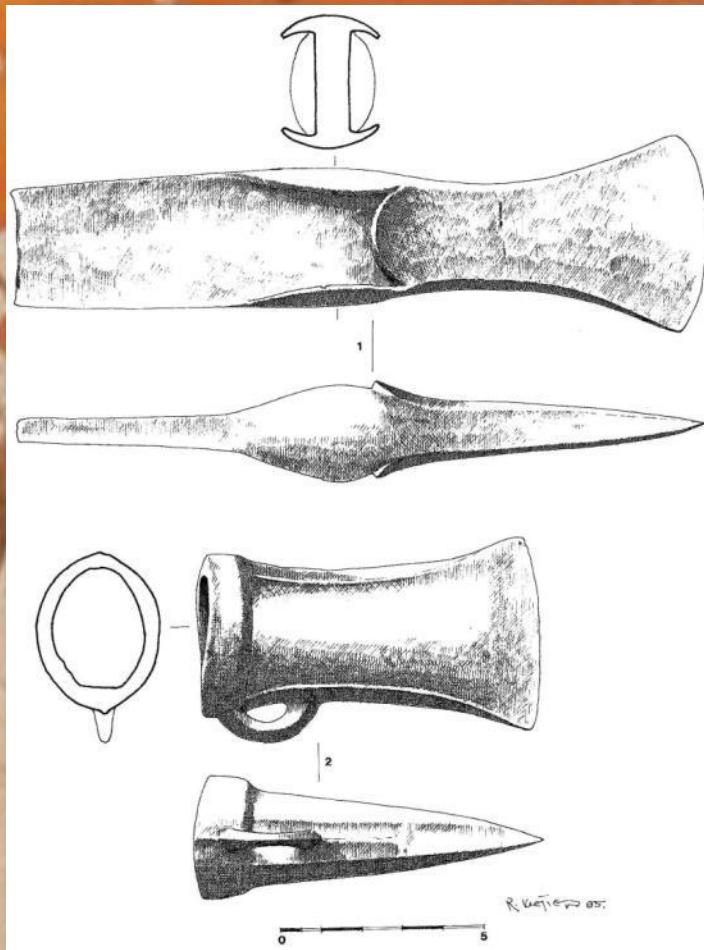
Osječenica

Osječenica

Gradina je kontinuirano naseljena od eneolitika

- Vučedolska kultura
- Brončano doba
- Keltske tetradrahme samoborskog tipa
- Intenzivno naseljena u rimskom razdoblju
- Najkasniji novac Honorija (kraj 4. – poč.5.st)
- U rimskim slojevima – tragovi metalurške djelatnosti

Interpretacija dva nalaza govori o izuzetnoj važnosti lokaliteta

Srebrni republikanski denar, oko 90. god. pr. Kr.

(BMC, Italy, 730: 21, No 45; CRAWFORD 1983: 335/lb) (T XXII, 9)

AV: Apolon koji gleda prema desno, legenda L (*UCIUS CAECILUS*) METEL (*LUS*) A (*ULUS POSTUMIUS*) ALB (/NUS) S (*pURI*)

F (*JIJUS*) i oznaka vrijednosti ('Zvjezdica')

RV: Viktorija kruni Romu koja sjedi na štitovima i gleda u lijevo i legenda C (*AIUS PUBLICUS*) MAL (*LEOLUS*), ROMA (u egzergu).

→ Povezuje se s vojnim pohodom Scipiona Azijagena na Segestiku (? 88., 84., 81. god. Pr.Kr)

Natpis iz Goričke, 2 – 3.st.

CIL (III 3937 = 10821),

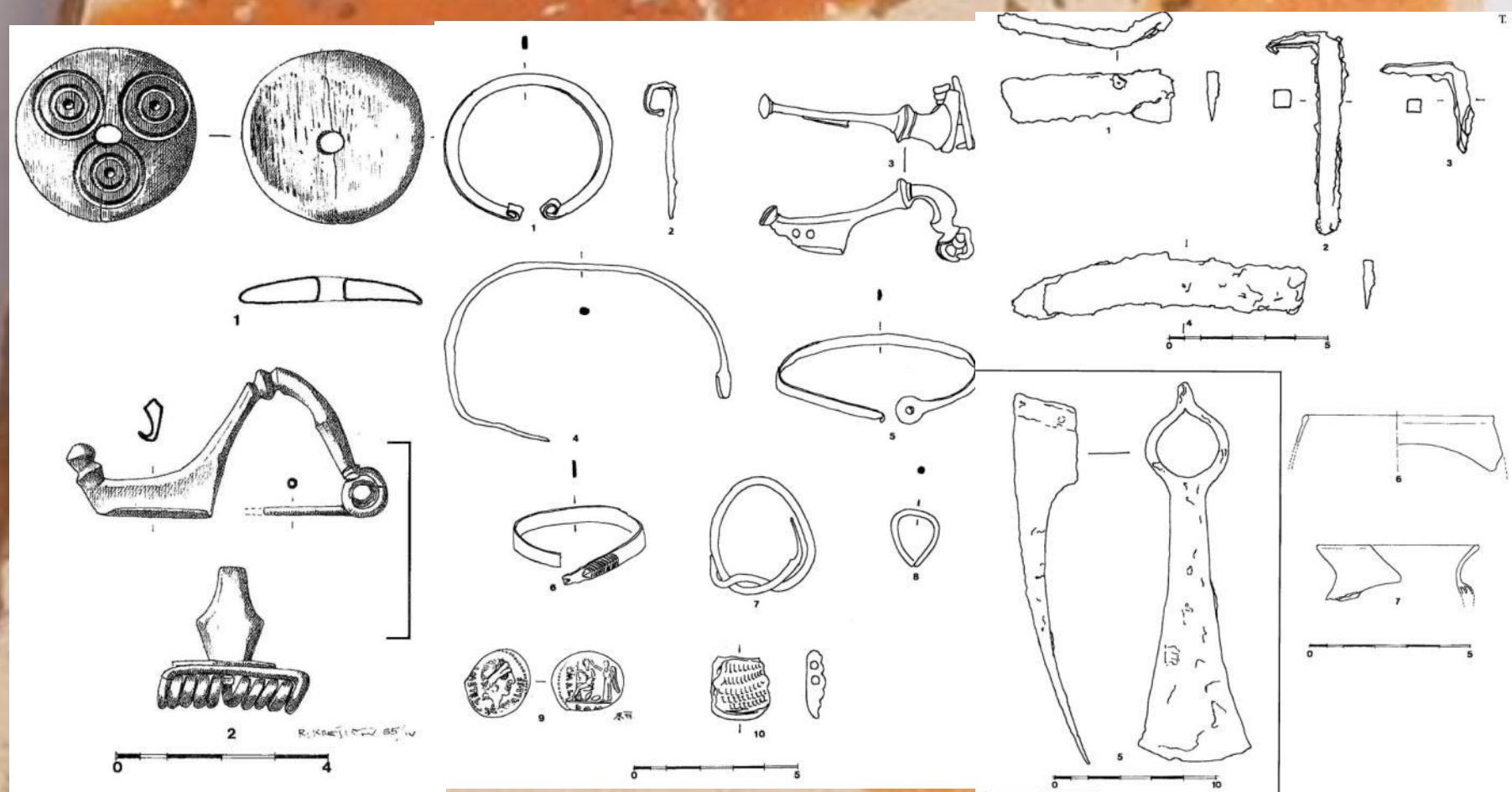
→ Bojanovski 1984: natpis iz Goričke tumači kao carinski - Osječenica - carinska postaja?

I /// S
MERCURIALIS
SECUNDI – AVG – N
MOES VIL – R – S

I(ovi) O(ptimo) M(aximo)
s(acrum) /
Mercurialis / Secundi
Augu(usti) n(ostri) / Moes(iae)
vil(ici) r(ipae?) s(uperioris?)

rob Markurijal, vikar carskog roba
Sekunda koji je u Gornjoj Meziji
obnašao dužnost vilika

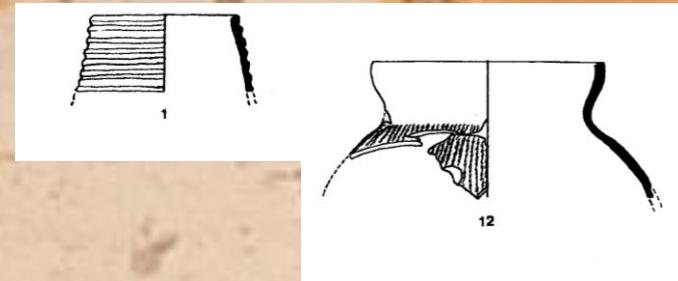
Koštani, metalni i stakleni nalazi

Keramički materijal

Malo uvozne keramike

- Keramika tankih stjenki
  - sredina 1. – kraj 1. st.
- *Terra sigillata* – radionica Westerndorf (Hellenius) 170 – 220. g

Interpretacija statističkih pokazatelja

2.- 3. st najveća tipološka raznolikost

Izrazita učestalost:

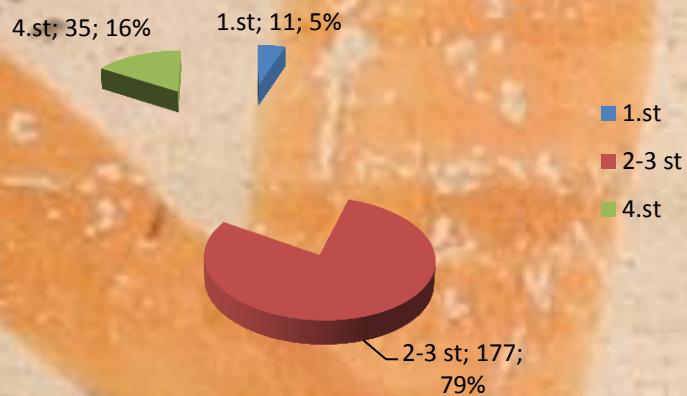
- Pannonische glanztonware (crna i crvena)
- poluloptaste zdjele (Drag 37 similis)
- Tanjuri – *patina*
- Kuhinjska keramika (lonci, cjediljke)

Prisutnost

- Posuđe za konzumiranje i posluživanje pića (čaše i vrčevi)

U jako maloj količini

- za skladištenje
- doliji
- veliki vrčevi s dvije ručke
- (nalik na amfore ravnog dna)

Keramika s premazom – lokalne karakteristike

Oslikana keramika 2. st

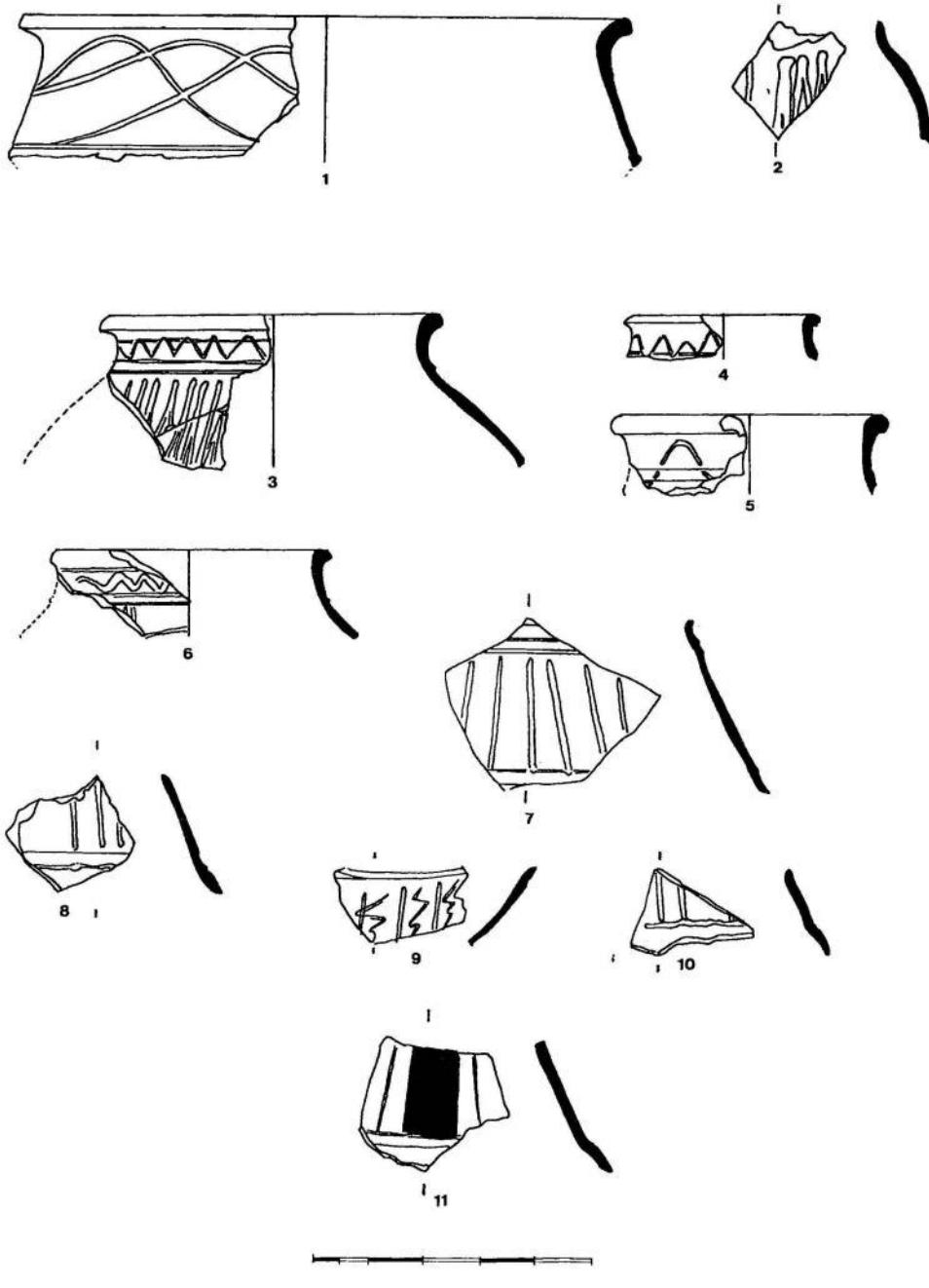

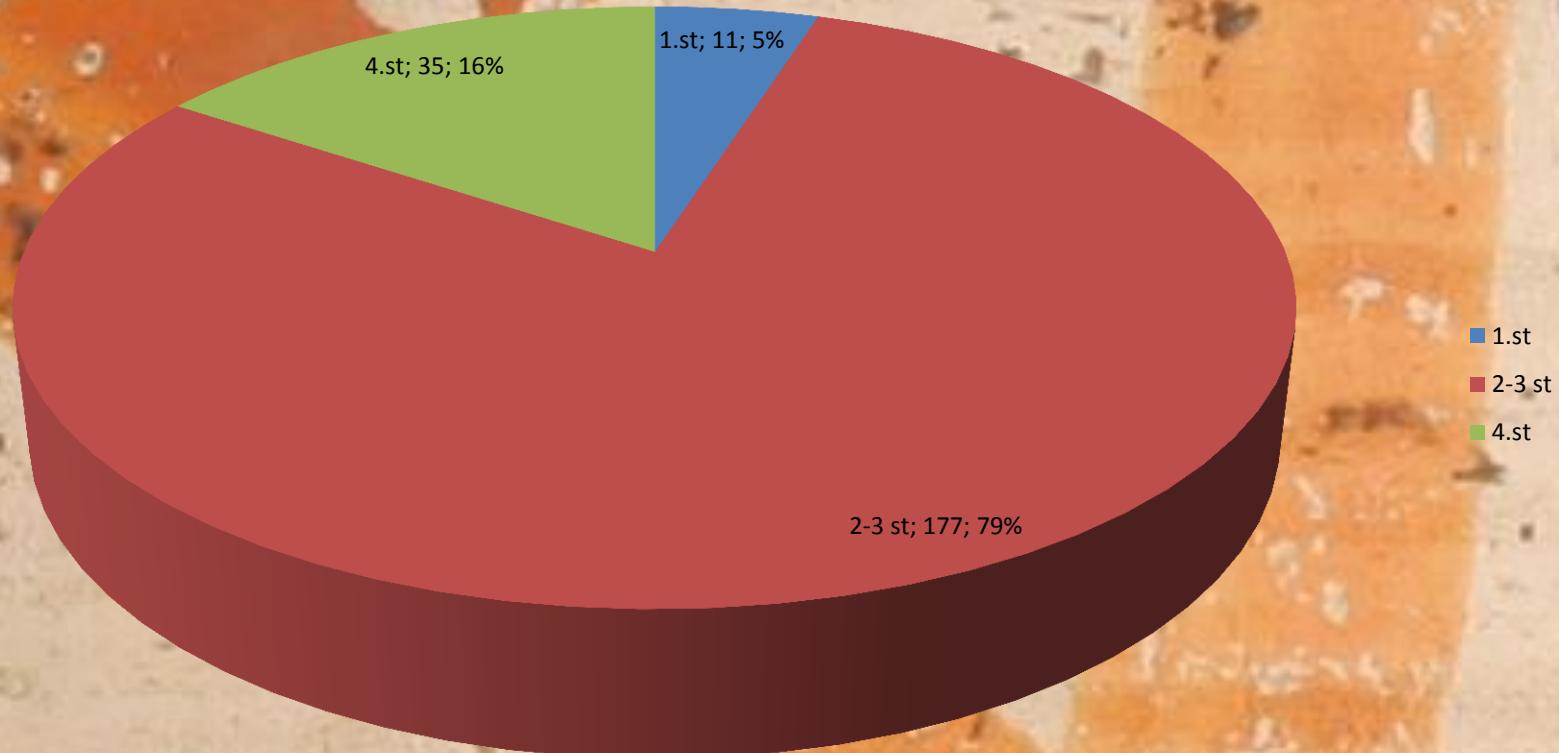
Glazirana keramika

3. – 4. st.

Kronološki odnosi prema dijagnosticiranom materijalu

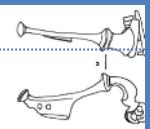

Kronološka interpretacija

1 st. pr.Kr

1.st.

2.st.

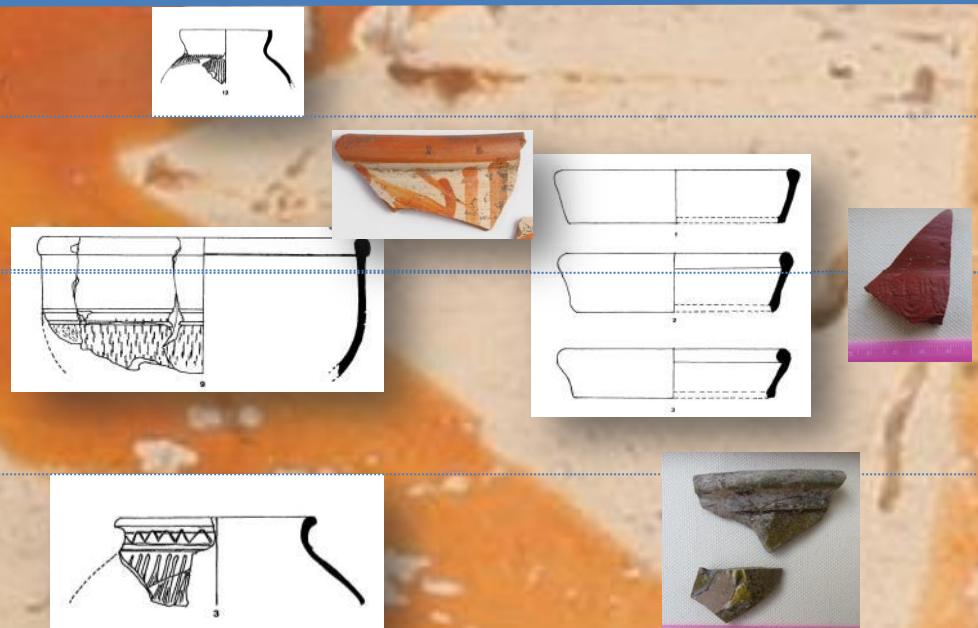
3.st.

4.st.

5.st

rimsko osvajanje

Carinski? natpis
iz Goričke 2 – 3.
st.

naseljavanje novih
etničkih grupa iz
barbarika na
područje provincija
novac Honorija
(kraj 4. – poč.5.st.)

Zaključak

- 1. st. keramički materijal pokazuje rimsku prisutnost
- U 2. i 3. st. pretežno keramika panonskog porijekla u skladu s trendovima, **kvalitetna keramika lokalnih karakteristika**
- 4.st.
  - Glazirana keramika, glaćana keramika – novi trend

Zahvala

- Prof. Alekasndar Durman
- dr. sc. Snježana Karavanić
- Danijela Roksandić
- dr. sc. Kristina Jelinčić Vučković